

Nepředmět(nost) není skrytost

Nepředmětnost není skrytost; když totiž řekneme, že něco je skryto, znamená to, že to tam je, jenom to není zjevné. Nepředmětnost je něco jiného; především jde o to, že to „tam“ (a ani nikde jinde) vlastně „není“, že to není „jsoucí“, že to je „ne-jsoucí“, tj. že to nemá takovou podobu, jako něco, co má své nitro i svůj vnějšek. Je to jenom to niterné. Ale to vůbec neznamena, že to je neurčité; je to určité, ale je to „dourčováno“ (tedy: do-uskutečňováno, realizováno) aktivitou subjektů. (původně poznámka – 11.7.11, Písek, ze záznamu mgf.). V tom smyslu to také nemá charakter „tajemství“ nebo třeba jen „záhady“. Zdá se mi proto, že Patočkou tak zdůrazňovaná údajná otázka už prvních filosofů, jak vůbec jsoucí vzchází do zjevnosti, vlastně není legitimně filosofická, protože se vlastně soustřeďuje jen na lidské vědomí. Vědomí však není žádná tabula rasa, na kterou by se (přes naše vjemy resp. vnímání) dostávaly jednotlivé skutečnosti jako oddělené či vydělené věci, předměty. Není to tak, že skutečnosti k nám přicházejí, že vstupují do našeho vědomí, že se nám ukazují či vyjevují, ale jsme to my, kteří se musíme vždy znovu pokoušet ten chaotický materiál, kterého se našemu vnímání a vědomí dostává, natolik uspořádat a ztvárnit, aby to dávalo nějaký „smysl“ (tj. aby to bylo nějak pochopitelné, myšlenkově uchopitelné, zařaditelné do souvislostí atd.) Ovšem tak se to má nejen se skutečnostmi nepředmětnými, nýbrž i s těmi předmětnými (přesněji: s těmi, co mají svou předmětnou i nepředmětnou stránku, eventuálně co mají tu nepředmětnou stránku nesjednocenou zevnitř, takže to jsou pouhé agregáty, pouhé hromady).

(Písek, 140524-1.)